

ODŮVODNĚNÍ

Vyhláška č. 195/2018 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci pojištění

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti přijaté právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vláda ČR schválila návrh zákona o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „zákon“), který předložila počátkem ledna 2018 k projednání do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (sněmovní tisk č. 48) a v červnu 2018 do Senátu Parlamentu ČR (senátní tisk č. 289). Návrh zákona byl 31. července 2018 podepsán prezidentem republiky a pod číslem 170/2018 Sb. byl vydán ve Sbírce zákonů.

Zákon zavádí obdobně jako zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „zákon č. 257/2016 Sb.“) a zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 204/2017 Sb. (dále jen „zákon č. 256/2004 Sb.“) nový systém prokazování odborné způsobilosti pro distribuci pojištění prostřednictvím odborné zkoušky vykonané u osoby akreditované Českou národní bankou. Odbornou zkoušku budou muset vykonat osoby, které v rámci distribuce pojištění jednájí se zákazníky nebo jsou za jednání se zákazníky zodpovědné.

Rozsah odborných znalostí a dovedností distributorů v pojištění, požadavky na odbornou zkoušku, věcné, organizační a personální předpoklady akreditované osoby a požadavky na její zkouškový řád, pravidla pro aktualizaci souboru otázek a pro poskytování souboru vypracovaných zkouškových otázek akreditovaným osobám a nakládání s nimi má podle zákona stanovit prováděcí právní předpis. K naplnění zákonného zmocnění pro Českou národní banku je zapotřebí vydat novou vyhlášku.

2. Zhodnocení souladu přijaté právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Vyhláška je navržena v mezích zmocnění, jež je upraveno v § 124 ve spojení s § 57 odst. 2, § 58 odst. 6 a § 62 odst. 3 zákona.

Vyhláška je navržena v kontextu právního řádu jako celku, respektuje význam právních pojmů, jednotlivé instituty soukromého a veřejného práva.

3. Zhodnocení souladu přijaté právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Vyhláška není transpozičním předpisem. Transpozici příslušných ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1997 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění provádí přímo návrh zákona. Návrh předkládané vyhlášky pak pouze v souladu s příslušným zmocněním v zákoně stanoví pravidla související s odbornou způsobilostí pro distribuci pojištění. Jedná se tedy o čistě národní úpravu, neboť příslušná směrnice neobsahuje ustanovení, kterými by se upravovaly detailní podrobnosti související s odbornou způsobilostí pro distribuci pojištění (odborné zkoušky), pravidla týkající se pořádání odborných zkoušek nebo podmínky podnikání akreditované osoby. Protože struktura § 57 odst. 1 zákona je odlišná od přílohy 1 uvedené směrnice, liší se systematickou rozsahu znalostí od směrnice i navrhovaná vyhláška jako prováděcí předpis zákona.

Vyhláška je v souladu s obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Vyhláška je prováděcím předpisem k zákonu a v souladu se zákonným zmocněním upravuje:

- a) rozsah odborných znalostí a dovedností podle skupin odbornosti pro distribuci pojištění,
- b) dobu trvání odborné zkoušky, počet a podobu zkouškových otázek, způsob stanovení správných odpovědí, kritéria úspěšného složení odborné zkoušky, pravidla pro poskytování souboru vypracovaných zkouškových otázek akreditovaným osobám, nakládání s nimi a pravidla pro jejich aktualizaci, způsob jednání a složení komise, požadavky na zkouškový řád a na průběh, formu odborné zkoušky a způsob jejího hodnocení a
- c) požadavky na organizační uspořádání žadatele o udělení nebo prodloužení akreditace, požadavky na prostory používané k pořádání odborných zkoušek, požadavky na technické a programové prostředky pro jejich pořádání, požadavky na členy komise a pravidla jejich odměňování.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah přijaté právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Nová právní úprava stanovuje způsob prokazování odborné způsobilosti distributorů v pojištění formou složení zkoušky u akreditované osoby. Zvýšené náklady samotná vyhláška nepřináší, protože povinnost složení odborné zkoušky a s tím spojené náklady vyplývají přímo ze zákona, u něhož byla zpracována zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA). Vyhláška navazuje na již platnou úpravu zákona č. 256/2004 Sb. v oblasti distribuce na kapitálovém trhu a zákona č. 257/2016 Sb. v oblasti distribuce spotřebitelského úvěru.

Vyhláška nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Z vyhláškou navrhované úpravy nevyplývají zvýšené náklady ani pro Českou národní banku (náklady vyplývají již ze zákona).

Podnikatelské prostředí České republiky jako celek nebude vyhláškou negativně dotčeno (změny vyplývají již ze zákona).

Vyhláška nemá žádné sociální dopady ani nemá vliv na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů přijatého řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Přijatá právní úprava neobsahuje ustanovení, které by bylo diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů přijatého řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava má dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů. Navrhovaná právní úprava je přitom v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Návrh vyhlášky je rovněž v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Požadavky vyplývající z návrhu zákona promítnuté do návrhu vyhlášky upravující odbornou způsobilost pro distribuci podle tohoto zákona nepředstavují oproti dosavadní právní úpravě navýšení rozsahu zpracování osobních údajů (zkoušení probíhalo i podle dosavadní právní úpravy). Poskytnuté osobní údaje zpracovávají akreditované osoby výhradně pro účely související s plněním svých povinností v oblasti odborných zkoušek pro distribuci pojištění. Akreditované osoby mají povinnost zabezpečit ochranu osobních údajů zkoušených v rámci zkouškového řádu [§ 7 odst. 1 písm. c) vyhlášky].

Správní činnost a postupy České národní banky jsou dlouhodobě ustálené, transparentní a důvěryhodné, a to včetně náležitého zacházení s osobními údaji. Právním základem pro zpracování osobních údajů je jednak nezbytnost jejich zpracování při plnění právní povinnosti (§ 55 a násl. a § 94 a násl. návrhu zákona) a dále při plnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen. Těmito úkoly prováděnými ve veřejném zájmu, resp. úkoly prováděnými při výkonu veřejné moci jsou v obecné rovině úkoly uvedené v § 1 odst. 1 a § 2 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

Pro řádný výkon dohledových činností v oblasti pokryté zákonem, resp. návrhem této vyhlášky, je zpracování osobních údajů nezbytné. Výkon těchto činností nelze zajistit bez zpracování osobních údajů nebo efektivnějším způsobem či jinými prostředky, jež by byly pro soukromí méně invazivní. Zpracování osobních údajů je ve vztahu k vymezeným účelům také přiměřené, jelikož je zpracováním možné těchto účelů dosáhnout a zároveň nejsou překročeny meze toho, co je pro naplnění účelů skutečně nezbytné.

Zaměstnanci České národní banky jsou ze zákona povinni zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech při výkonu své činnosti. Údaje a informace získané v rámci správního řízení jsou dostatečným způsobem zabezpečeny a mají k nim přístup pouze zaměstnanci, kteří konkrétní žádost vyřizují, případně se k ní vyjadřují nebo o ní rozhodují. Všichni zaměstnanci České národní banky přicházející do styku s osobními údaji se musí řídit pokyny upravujícími organizační zajištění, zásady a pravidla zpracování osobních údajů a jejich ochranu Českou národní bankou podle uvedeného nařízení a i dalšími vydanými vnitřními postupy souvisejícími s ochranou osobních údajů.

Veškeré podklady, které Česká národní banka s žádostí obdrží, jsou uchovány po dobu stanovenou právními předpisy a pokyny České národní banky pro organizaci spisové služby a archivnictví v České národní bance, přičemž tyto podklady Česká národní banka nikomu nezpřístupňuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vyhláška odpovídá rozsahu zmocnění uvedenému v § 124 ve spojení s § 57 odst. 2, § 58 odst. 6 a § 62 odst. 3 zákona a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky. Česká národní banka bude vykonávat, v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, dohled nad distribucí v pojištění a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a prováděcích právních předpisů. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem, organizační struktura České národní banky je veřejnosti k dispozici na jejích internetových stránkách. Praktický dohled bude prováděn standardním způsobem podle zákona. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Na internetových stránkách České národní banky bude rovněž možné najít výklady a odpovědi na časté dotazy týkající se pojištění.

Subjekty dotčené regulací distribuce v pojištění nejsou subjekty závislémi na získání veřejných zakázek.

U předložené vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Konzultace

Návrh vyhlášky byl konzultován s Ministerstvem financí, dotčenými asociacemi subjektů působících v pojišťovnictví a institucemi, které pořádají zkoušky akreditované Českou národní bankou v jiných oblastech finančního trhu. Meziřesortní připomínkové řízení proběhlo od 28. května do 18. června 2018. Návrh vyhlášky byl zaslán znovu ke konzultaci též dotčeným asociacím subjektů působících v pojišťovnictví (Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR, Asociace pojišťovacích makléřů, Asociace pro kapitálový trh, Česká asociace pojišťoven, Česká bankovní asociace, Unie společností finančního zprostředkování a poradenství) a institucím, které pořádají zkoušky akreditované Českou národní bankou v jiných oblastech finančního trhu (European Financial Planning Association ČR, Vysoká škola finanční a správní, Institut pro finanční trh Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity). Vypořádání připomínek bylo s připomínkovými místy projednáno.

Návrh nové vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Přijatý návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě čl. 3.8 písm. g) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo u vyhlášky provedeno samostatné hodnocení dopadů regulace, neboť je hodnocení dopadů nového způsobu prokazování odborné způsobilosti obsaženo již v RIA k návrhu zákona. Současně nejsou v návrhu identifikovány nové dopady a návrh prováděcího právního předpisu není zpracován nad rámec provedené RIA k návrhu zákona.

Na základě návrhu České národní banky (Plán vyhlášek na rok 2018) potvrdil ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády dne 4. dubna 2018, že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

Ustanovení vymezuje předmět právní úpravy v souladu se zákonným zmocněním uvedeným v § 124 ve spojení s § 57 odst. 2, § 58 odst. 6 a § 62 odst. 3 zákona.

K § 2

Podrobnější rozsah odborných znalostí kvalitativně vychází z § 57 odst. 2 zákona a je uveden v příloze k této vyhlášce.

Požadavky kladené touto vyhláškou na znalosti distributorů pojištění vychází z diskuze

s dotčenými asociacemi poskytovatelů a zprostředkovatelů pojištění, jakož i z vlastních zkušeností České národní banky s dohledem nad pojištěním.

Zatímco okruhy potřebných znalostí budou upraveny novou vyhláškou, stanovit konkrétní rozsah požadovaných znalostí a jejich hloubku bude na samotných distributorech pojištění (u pracovníků nebo vázaných zástupců konkrétní požadavky stanoví zaměstnavatel či zastoupený). Tyto osoby samy mají určit rozsah těchto znalostí, zejména s ohledem na to, jakou činnost konkrétní distributor - fyzická osoba provádí.

K § 3

Rozsah odborných dovedností kvalitativně rozvádí především § 57 odst. 2 zákona. Akreditovaná osoba bude dovednosti přezkoumávat při odborné zkoušce tzv. případovými studiemi, kdy je zkoušený seznámen se zkušeností hypotetického zájemce o pojištění a zkoušený provede všechny úkony, které jsou při distribuci zapotřebí. Přitom musí být schopen pochopit, posoudit a vyhodnotit potřeby zákazníka a jeho případný požadavek i prakticky realizovat. Obsahově tak odborné dovednosti fakticky představují správné, resp. náležité použití odborných znalostí při jednání se zákazníkem tak, aby distributoři pojištění mohli v rozsahu své provozované činnosti jednat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zákazníků (§ 72 odst. 1 zákona). Otázky v rámci případových studií mohou obsahovat výpočtový prvek.

Kvalifikovaným získáváním a poskytováním informací se rozumí jejich shromažďování a předávání s odbornou péčí.

K § 4

Zákon předpokládá, že akreditovaná osoba má „věcné předpoklady“ pro svoji činnost [§ 62 odst. 1 písm. b) zákona]. Nová regulace vychází z požadavků stanovených pro akreditovanou osobu podle vyhlášky č. 319/2017 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci na kapitálovém trhu (dále jen „vyhláška č. 319/2017 Sb.“) a vyhlášky č. 384/2016 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci spotřebitelského úvěru (dále jen „vyhláška č. 384/2016 Sb.“).

Věcnými předpoklady se rozumí především prostory s dostatečnou kapacitou zkušebních místností (podle předpokládaného rozsahu zkoušek). Právní důvod užívání prostor vyhláška neupravuje (např. vlastnictví, nájem, bezplatné užívání, nebo i smlouva o smlouvě budoucí vázaná na získání akreditace či písemný příslib pronajímatele).

Technickými a programovými prostředky se rozumí informační zázemí pro pořádání odborných zkoušek (např. výpočetní technika, lokální počítačová síť, internet, software).

K § 5

Zákon předpokládá, že akreditovaná osoba má „organizační předpoklady“ pro svoji činnost [§ 62 odst. 1 písm. b) zákona]. Nová regulace se rovněž inspirovala požadavky stanovenými pro akreditovanou osobu v oblasti distribuce na kapitálovém trhu podle vyhlášky č. 319/2017 Sb. a v oblasti distribuce spotřebitelského úvěru podle vyhlášky č. 384/2016 Sb.

Jedná se především o vymezení organizačního uspořádání, včetně stanovení pravidel pro jmenování předsedy a dalších členů komise. Za účelem zajištění „férového“ jednání členů komise se zakazuje, aby jejich odměna jakkoli závisela na úspěšnosti zkoušených při skládání odborné zkoušky.

Bezpečnostními a kontrolními opatřeními se rozumí např. pravidla obsahující omezení přístupových práv k informačnímu systému akreditované osoby, vkládání a zálohování dat a nakládání s nimi a způsob jejich rekonstrukce při jejich poškození. Dodržování uvedených

pravidel by mělo být pravidelně kontrolováno.

V době konání odborné zkoušky se předpokládá ustavení alespoň jedné komise (tj. nejméně tří členů komise). Komise může být ustavena jako stálá nebo ad hoc pro každý termín zkoušky.

K § 6

Zákon předpokládá, že akreditovaná osoba má i „personální předpoklady“ pro svoji činnost [§ 62 odst. 1 písm. b) zákona]. Toto ustanovení odpovídá požadavkům kladeným na akreditovanou osobu v oblasti distribuce na kapitálovém trhu podle vyhlášky č. 319/2017 Sb. a v oblasti distribuce spotřebitelského úvěru podle vyhlášky č. 384/2016 Sb.

Vyhláška upravuje požadavky na osoby členů komise, která zajišťuje řádný průběh odborné zkoušky. Všichni členové komise by měli být důvěryhodní a mít úspěšně ukončené vysokoškolské vzdělání. Předsedou komise může být kterýkoliv z členů komise, akreditovaná osoba musí pouze stanovit transparentní pravidla jeho jmenování [§ 5 odst. 2 písm. b) vyhlášky]. Předseda komise může být jmenován ad hoc nebo na určitou či neurčitou dobu. Pokud je akreditovaná osoba poskytovatelem (pojišťovnou) nebo zprostředkovatelem v oblasti pojištění nebo je jiný člen podnikatelského seskupení akreditované osoby takovou osobou, musí být většina členů komise nezávislých na akreditované osobě či jiném členovi podnikatelského seskupení, jehož je akreditovaná osoba členem. Smyslem uvedeného pravidla je omezení střetu zájmů, tj. aby se pracovníci distributorů či s nimi propojených osob nezkoušeli navzájem, což by mohlo vzbuzovat pochyby o objektivnosti a nestrannosti odborné zkoušky.

Nezávislá osoba nesmí být členem statutárního orgánu akreditované osoby, členem kontrolního orgánu (je-li zřízen), osobou s kvalifikovanou účastí na akreditované osobě, či jejich blízkou osobou (není ani vhodné, aby byla v těchto pozicích v nedávné době, mohly by tak vzniknout pochyby o její nezávislosti). Je-li akreditovaná osoba členem podnikatelského seskupení, nezávislá osoba by neměla být členem orgánu, osobou s kvalifikovanou účastí či pracovníkem jiného člena téhož podnikatelského seskupení. Nezávislá osoba nesmí pro akreditovanou osobu vykonávat jinou činnost než činnost související se zkoušením a vytvářením a aktualizováním zkušebních otázek. Odměňování nezávislé osoby nesmí být motivačně vázáno na podnikatelský úspěch akreditované osoby či členů jejího podnikatelského seskupení z finanční činnosti [viz též § 5 odst. 2 písm. c) vyhlášky].

Pokud se konají pouze písemné zkoušky, které jsou realizovány ve více zkušebních místnostech, postačí, když je v prostorách přítomna alespoň jedna komise. Členové komise průběžně kontrolují průběh odborných zkoušek ve všech zkušebních místnostech. Lze si představit, že členové komise průběžně kontrolují řádný průběh odborné zkoušky distančně prostřednictvím systémů přenášejících obraz i zvuk a umožňujících sdělit pokyny komise do prostoru, kde se odborná zkouška koná. V každé zkušební místnosti musí však být trvale přítomna alespoň jedna osoba, která bude na řádný průběh odborných zkoušek dohlížet, pod vedením komise provádí identifikaci zkoušených a dohlíží na to, aby neopisovali od sebe navzájem či z jiných zdrojů. Tato osoba nemusí být členem komise, hodnocení a odpovědnost za řádný průběh odborných zkoušek však zůstává na komisi.

K § 7

Základním dokumentem akreditované osoby je zkuškový řád (srov. § 58 odst. 2 zákona). Vyhláška jeho problematiku řeší jak principiálně (odstavec 1), tak obsahově (odstavec 2).

Řádná identifikace zkoušeného se provádí platným občanským průkazem, cestovním pasem

či jiným osobním dokladem, ze kterého je patrná podoba zkoušeného, případně kombinací dokladů. Osoba, která neprokáže svoji totožnost, nemůže být ke zkoušce připuštěna. Současně musí být zajištěno, že zkoušeným je skutečně osoba, jejíž identifikace byla provedena.

Člen komise, který je vůči zkoušenému podjatý, nemůže tohoto zkoušeného zkoušet (to samé platí i o dalších osobách, které odborné zkoušky dohlížejí). Je na něm, aby informoval ostatní členy komise o své podjatosti (obdobně osoby, které odborné zkoušky dohlížejí, informují o své podjatosti členy komise). Zkouškový řád by měl stanovit postup rozhodování o podjatosti (zda je vztah člena komise ke zkoušenému natolik významný, aby ovlivnil průběh a výsledek odborné zkoušky).

Za objektivní a nestranný výběr zkušební varianty se považuje výběr provedený náhodným výběrem.

Odborná zkouška může být písemná nebo ústní, nebo kombinovat oba způsoby. V případě kombinace je možný přístup, kdy zkoušený projde nejprve písemným testem a teprve po jeho úspěšném vyhodnocení je připuštěn k ústní části, která o výsledku odborné zkoušky rozhodne.

Tematickou vyvážeností odborné zkoušky se rozumí rozdělení jednotlivých částí odborné zkoušky tak, aby pokrývala všechna témata (viz okruhy uvedené v Příloze k vyhlášce). Jednotlivým tématům by se měla akreditovaná osoba v průběhu odborné zkoušky věnovat v míře stanovené Českou národní bankou. Principem by mělo být, že je na základě položených otázek a odpovědí zjistitelné, zda zájemce splňuje požadavky na odborné znalosti a dovednosti předpokládané vyhláškou.

Přístup k samotnému testu by měl být povolen pouze ve zvláštní zkušební místnosti určené k výkonu odborné zkoušky. Tento požadavek by měl být podpořen (zabezpečen) předem stanovenými kontrolními prvky. V případě elektronické formy zkoušky se jedná zejména o kontrolu přístupu na základě IP adresy. Dalším prvkem kontroly tohoto typu zkoušky může být např. identifikace konkrétního nastavení webového prohlížeče. Probíhá-li komunikace mezi stanicemi a serverem prostřednictvím veřejné sítě internet, doporučuje se komunikaci šifrovat.

Ze zařízení, na kterém je zkušební test vykonáván, nesmí být umožněn přístup na síť internet, kromě přístupu ke zkušební aplikaci (zkušebnímu portálu).

Přezkoumatelným zaznamenáním výsledku odborné zkoušky se u ústní zkoušky rozumí sestavení krátkého protokolu ze zkoušky, kde se uvedou kladené otázky a hodnocení odpovědí zkoušeného. Měla by být stanovena také pravidla pro ověření, resp. podepisování členy komise. V případě písemné zkoušky postačí samotný test, pokud je z něj patrné, na které otázky zkoušený odpověděl správně, či špatně, a celkové hodnocení a doložka o ověření členy komise. Tyto dokumenty by měly být na vyžádání zkoušeného zpřístupněny s možností pořídit si kopii, aby se mohl rozhodnout o svém případném odvolání.

Akreditovaná osoba v rámci přezkoumání při odvolání může vyhodnotit některou otázku jako chybnou, či chybně položenou, anebo může vyhodnotit jako chybně stanovenou odpověď na ni. V takovém případě může akreditovaná osoba vyhovět odvolání tak, že odpověď zkoušeného uzná za správnou, i když v zadání bude uvedena odpověď jiná. Akreditovaná osoba by následně měla bez zbytečného odkladu o chybovosti otázky informovat ČNB.

Akreditované osobě se ukládá, aby umožnila zkoušeným přistoupit ke složení odborné zkoušky alespoň jednou čtvrtletně. Pokud se ke složení odborné zkoušky přihlásí méně než 10 zkoušených, může akreditovaná osoba termín zrušit a přihlášené zkoušené odkázat na další termín. To jí však nebrání, aby na jednom zkušebním termínu vyzkoušela méně než 10 zkoušených, pokud se tak sama rozhodne.

Doporučuje se, aby akreditovaná osoba na svých internetových stránkách uvedla, kde mohou zkoušení nalézt seznam odborné literatury a právních předpisů, které jsou vhodné pro přípravu k odborné zkoušce. Zároveň se doporučuje, aby zkoušení byli srozumitelným způsobem a v dostatečném časovém předstihu informováni o materiálech či technických prostředcích, které jsou v průběhu zkoušky zakázány či nemohou být používány v průběhu odborné zkoušky.

K § 8 a 9

Minimální standard odborné zkoušky podle zákona a způsob jejího hodnocení odpovídá úpravě distribuce na kapitálovém trhu podle vyhlášky č. 319/2017 Sb. a distribuce spotřebitelského úvěru podle vyhlášky č. 384/2016 Sb. Česká národní banka v průběhu akreditací vytvořila na základě jednání s žadateli o akreditaci a testování v rámci dvoukolové pilotáže u spotřebitelského úvěru určitý standard, který se nyní přiměřeným způsobem navrhuje použít v oblasti distribuce v pojištění.

Odborné zkoušky (délka zkoušky, počet otázek) se rozlišují podle skupin odbornosti [§ 2 písm. o) zákona a § 57 odst. 1 zákona]. Časové limity jsou maximální, zkoušení mohou odejít hned po odevzdání testu či jiném vykonání zkoušky, členové komise a dozor nemusí ve zkušební místnosti zůstat do konce předepsaného času, pokud už u nikoho ze zkoušených zkouška neprobíhá (tj. např. v případě písemné zkoušky již všichni zkoušení vyplněné testy odevzdali).

V § 8 odst. 5 a 6 se umožňuje složit kombinovanou zkoušku zahrnující jakékoliv vybrané neživotní pojištění spolu s životním pojištěním. Společné tematické oblasti všech pojištění (bod I Přílohy) se skládají pouze jednou, proto se kombinovaná zkouška oproti prostému součtu obou zkoušek zkracuje.

U jednotlivých zkušebních otázek by mělo být vyznačeno, zda má otázka jednu či více správných odpovědí (podobně jako v případě odborných zkoušek v oblasti spotřebitelského úvěru nebo na kapitálovém trhu).

K § 10

Soubor zkouškových otázek a správné odpovědi uveřejní Česká národní banka na svých internetových stránkách, a budou tak každému bezplatně dostupné. Akreditovaným osobám Česká národní banka zašle bez zbytečného odkladu bezplatně aktualizované otázky se správnými odpověďmi po jakékoliv změně souboru zkouškových otázek (k té může, ale nemusí dojít při pravidelné aktualizaci každý kalendářní rok, stejně tak jako při mimořádných aktualizacích).

Doporučuje se, aby akreditovaná osoba sdělila České národní bance otázku, kterou považuje za nesprávnou, nejednoznačnou nebo která z jiného důvodu není podle jejího názoru vhodná pro ověření odborných znalostí a dovedností. Do sdělení se doporučuje doplnit rovněž důvody pro takové hodnocení otázky. Sdělení se provede bez zbytečného odkladu poté, co otázku akreditovaná osoba takto vyhodnotí.

Pravidla nakládání se zkouškovými otázkami podle zákona slouží především k zachování korektnosti odborných zkoušek. Akreditovaná osoba nesmí mechanicky převzít zkouškové otázky jí zasláné Českou národní bankou, u každé zkušební varianty by měla alespoň změnit pořadí správných a nesprávných odpovědí, aniž by měnila jejich obsah.

Z důvodu zajištění objektivit podle § 7 odst. 1 písm. a) vyhlášky by neměly být žádné dva testy vygenerované jednou akreditovanou osobou totožné. Zároveň akreditovaná osoba by z téhož důvodu měla zabezpečit anonymitu zkoušeného u papírově vyhotoveného testu tak,

aby osoby, které test opravují, nemohly identifikovat konkrétní osobu, která test vykonala.

K § 11

S ohledem na zrušení zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, se zrušuje rovněž vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, a její novely.

K § 12

Účinnost vyhlášky je stanovena shodně se zákonem, tj. na 1. prosince 2018.

K Příloze

Upravuje se rozsah odborných znalostí podle skupin odbornosti:

- a) společné tematické oblasti,
- b) životní pojištění,
- c) pojištění motorových vozidel,
- d) neživotní pojištění v rozsahu podle § 2 písm. o) bodu 3 zákona (neživotní občanské pojištění),
- e) neživotní pojištění podnikatelů v rozsahu podle § 2 písm. o) bodu 4 zákona,
- f) pojištění velkých pojistných rizik.

Společné tematické oblasti se použijí u všech skupin odbornosti. Odbornost u životního pojištění je svébytná, vedle společných tematických oblastí zahrnuje jen vlastní okruhy znalostí. Jednotlivé odbornosti v oblasti neživotních pojištění se odvíjejí jedna od druhé, přičemž základem je odborná zkouška z pojištění motorových vozidel. Odborná zkouška z pojištění velkých pojistných rizik zahrnuje všechny oblasti neživotního pojištění.

Mezi právní předpisy z oblasti distribuce pojištění patří také přímo účinné předpisy Evropské unie (demonstrativní výčet těchto předpisů obsahuje Příloha vyhlášky). Základní daňová problematika se týká daně z příjmů (osvobození od daně, úprava tzv. soukromého životního pojištění).